

“KENDİNE İYİ BAK NESLİ” VE “BEN NESLİ”

Modern dünya bize, birbirini tanımayan ve tanıma gayreti içine girmeyen komşuları, anne ve babasından utanan evlatları, evliliği angarya gibi gören köle ruhları armağan etmişti.

Bizler ekonomik olarak özgür olacağız ve eşlerimize muhtaç olmayacağız düşüncesi ile bencil yetiştirilmiş, bu bencillikle öncelikle iş sahibi olmuş, kariyer yapmış, sonrasında evlenip eşlerimize muhtaç olmamış, bu durumu da çocuklarına oldukça iyi yansıtmış “Kendine iyi bak” nesliyiz.

Önceleri yaşanan olumsuzluklara verilecek cevabı, nasıl yaşanması gerektiğini içinde şekillenen toplum belirlerdi.

Nasıl giyinileceğinden tutun, mutfakta ne pişireceğine, düşünleri nasıl yapacağına, çocukları nasıl yetiştireceğine kadar her şey geleneğin uzantısı, büyüklerin tecrübesiyle olurdu.

Çoğunlukla hayatın her alanını içinde yaşanan toplum, örf ve adetler belirlerdi. Radyo, televizyon, arkasından internet çağının olması, dizilerin hayatımıza girmesi, reklamların katkısı ve internetin evimizde hatta cebimizde olmasıyla yeni bir toplumu oldukça hızlı oluşturdu.

Bizden önceki nesiller hayata duyduklarından ve yakın çevrelerindeki insanların yorumlarından etkilenecek baktı.

Sadece kendi kültürleriyle büyümüş, kendi memleketinde kalmış olan büyüklerimiz, eşlerinden en ağır hakaretleri almalarına, itilip kakılmalarına, hizmetçi gibi görölmelerine, adam yerine konulmamalarına rağmen evliliklerini bitirmeyi düşünmemişti.

İmkanlarının el vermediğinden ya da yaşadığı ortamda yaygın olmadığından ayrılığa pek cesaret edememişti.

Televizyonun ve bir çok kültürün etkisinde kalarak büyüyen bizler ve bizden sonra gelen nesiller, yapılan bu kadar fedakarlığın sebebine asla anlam veremedik.

Bu kadar olumsuzlukları gördüğümüz halde bizim nesil evlenme düşüncesini lüzumsuz görmemiş, aklımızdan da çıkarmamıştık.

Lakin günümüzde bizim yetiştirdiğimiz yavrularımız evliliği istememekte, evlenenler de en ufak anlaşmazlıklarda-tartışmalarda nefeslerini mahkemelerde almakta, şiddetli geçimsizlik yüzünden ayrılmaktadırlar.

Modern dünya bize yeni bir hayat tarzı sunmuş, yeni kadın ve erkek modelleri dayatmıştı. Ya bu modelleri kabul edecek, insanlar arasında yer edinecek, ya da geçmişle bağımızı koparmayarak geri kafalı olarak hayatın dışında kalacaktık.

Modernite, geçmiş ile aramızdaki bütün bağları kopartarak değişim ve ilerleme adına daha çok kazanmaya ve daha çok harcamaya bizi kilitlemişti.

Daha çok kazanacak, daha güzel evlerde oturacak, çocuklarımızı daha kaliteli okullarda okutacak, tatillerimizi akraba ziyareti ile değil, beş yıldızlı otellerde geçirecektik.

Artık modern dünyanın modern köleleri durumuna düşmüştük. Düşünemez duruma gelmiş, mutluluğu

hazza indirgemiş, her şeye kısa yoldan kavuşmanın bizi daha mutlu edeceğine inanır olmuştuk.

Modern söylemler dünyevileşmemizin önünü biraz daha açmış, seküler bir hayatı kucağımıza bırakmıştı. Seküler dünyada ahiret yoktu.

Tek dünyalı yaşamak, yaşanan her olumsuzun, her şerrin hayır olabileceği gerçeğini bize unutturacaktı. Bu hal bizi hemen pes etmeye, hemen atmaya, güzele ulaşmak gayretinde bulunmamaya itmişti.

Hayırlarda yarışmak enayilik olarak adlandırılmaya başlanmıştı.

Modern dünyanın modern köleleri olmuş olan bizler için de dünya açık hava tımarhanesine dönmüş, bedenlerimiz de özgür olduğu düşüncesi ile birer esir durumuna düşmüştü.

Modern dünyada aile kavramının önemi böylelikle kalmamıştı. Bunun yanında anne-baba-kardeş-akraba-eş-arkadaş-dost-komşu kavramları da unutulmuştu.

Modern dünya bize, birbirini tanımayan ve tanıma gayreti içine girmeyen komşuları, anne ve babasından utanan evlatları, evliliği angarya gibi gören köle ruhları armağan etmişti.

Ömrünün çoğunu Avrupanın beşiğinde geçirmiş biri olarak Batıda evliliğe bakış açısı, eşimin Alman arkadaşının diliyle şu şekildeydi; "Bir bardak süt için, bir inek satın almak..."

Batıdaki evlilik mefhumu; sadece cinselliğe indirgenen, istemine ulaşamayınca terk edilen, terk edilme sürecinde doğan hukukî zorluklardan dolayı gereksiz görülen bir angaryadır.

Dünya global bir köy olmuştu ve bizler de bu durumdan oldukça etkilenmiştik. Nesiller arası çatışmaya bir de kültürler arası çatışma da dahil olmuştu.

Bir çok kültürün etkisinde kalan bizler çocuklarımızı yetiştirmekte gerçekten çok yetersiz ve güçsüz kaldık.

Küçücük çocuklarımız bile artık bizden iyi teknolojiye hâkimdi. Ve bizler çocuklarımıza muhtaç duruma düştük. Bunun yanında ekonomik olarak özgür olan kadın evdeki dengeyi sarsmıştı. Aslında beyler de bu duruma razı olmuştu.

Eve fazla paranın girmesi göz çıkarmaz dendi ama yitirilen değerler görülmez oldu. Artık roller değişmişti. Bu duruma kadınlar çok çabuk adepte oldu. Lakin beyler hep eskinin özlemi ile yanar oldu.

Yaşanılanlar hayatın her alanıyla değişimi bize sunmuştu. Lakin değişen sadece bizim zamanımız mıydı?

Gözümüzü Allah Resulü 'nün zamanına çevirdiğimizde, hicretin getirisi olan bir durumla karşı karşıya kalıyorduk. Hz. Ömer'in Mekke halkı ile Medine halkını kadınlara hâkimiyet bakımından karşılaştırdığı şu sözleri de toplum değiştikçe ilişki ve davranışlarında değişebileceğini bize göstermekteydi.

Kadın ve Aile

ASIYE TÜRKAN

“Biz muhacirler kadınlarımıza hâkimdik, sözümüzden çıkmazlardı. Medine’ye gelince gördük ki, Medine’nin yerli kadınları kocalarına hâkimler. Bu defa bizim kadınlarımız da onlara benzemeye, onlar gibi davranmaya başladı”¹

Görüldüğü üzere değişen yaşam şartları; “eski camlar bardak oldu” dedirtmektedir. Bunu anlamayan ya da anlamak istemeyenler, eskiye özlem duyarak hayatı hem kendine hem de yakınlarına çekilmez kılmaktadır.

Bir yandan hayatın değişen şartlarının rahatlıklarından, lükslerinden faydalanırken, en çok değişmeye müsait olan insanın, hele de en çok etkilenen kadının değişimi kabul edilmemektedir.

Annelerimizin devri kapanmıştı. Artıları ile eksileriyle, bir çok kültürün bir noktada buluştuğu, dünyanın globalleşerek köye dönüştüğü bir ortamın sonucu olarak beğensek de beğenmesek de yeni bir kültür oluştu.

KENDİNE İYİ BAK! akabinde bizim ürünümüz BEN NESLİ!

Yaşanan her acı olay, yenilgi aslında bir yenisini yaşıtmamalıydı. Lakin acılar hiç bitmedi, yenilgiler hep yaşandı.

Saygının yitirildiği, otoritenin sarsıldığı yuvalarda ne erkekler, ne kadınlar ne de çocuklar mutlu ve huzurlu olabildi. Huzur başka yerler de aranır olmaya başladı.

Kimi eğlencenin, kumarın, içkinin, kimi maddenin, lüksün, kimi makamın, kimi de nefsinin esiri oldu.

Allah’a kurban olmayanlar kendilerini layık olmayanlara kurban ettiler. Sonunda ezilen, üzülen, ağlayan her zaman insanın kendisi oldu. Bu durumdan kendine iyi bak nesli de ben nesli de payını çok iyi aldı.

Hayat asla boşluk kabul etmiyordu ve herkes layığını buluyordu. Genellikle kim ne ekirse karşılığında onu alıyordu. Ya da alması gerekirdi. Lakin karşılığını almayınca küskünler oynamaya başladı.

Her yaşanan olumsuzluk şer olarak nitelendirildi. Hal-

buki alemlerin tek sahibi “şer görünenin ardında hayır var” diyordu.

Bütün yazılanlar, konuşulanlar, toplantılar güzelliklere ulaşmak, kötülüklerden uzak kalmak, en güzele, en doğruya ulaşmak için değil miydi?

Her yaşanan olumsuzluk insanı olumluyu görmeye biraz daha yakın kılmalı, her edepsizden edebi daha iyi öğrenmeli, her güzellik diğer güzelliğe gebe olmalı değil miydi?

Bunun için elbette güzel bakılmalı, güzel görülmeli, güzel düşünülmesi için inanma hayatın her alanında olmalıydı. Bu inanç insanı teslim olmaya ve güven vermeye itmeliydi. Güvenin olmadığı yerde hayat olur muydu?

Hayat, güven veren ve güvenilmeye layık olan insanların arasında güzeldi. Kişiliği oluşmuş, nerede nasıl hareket edilir, nerede ne şekilde konuşulur, nerede nasıl kalp kazanılır bilen sağlıklı bireylerle geleceğe daha güzel adımlar atılırdı.

Bir yastığa uzun yıllar baş koymayı arzulamak, birbirinden güzel evlatlar yetiştirmeyi dilemek, uzun hayat yolculuğunu beraber yürümeyi istemek, sıkıntılı za-

¹ Buhari, Nikah 83; İbn Aşur 5.41-42 - Kur'an Yolu; Diyanet İşleri Başkanlığı yayını, 2.cilt 46. sayfa.

manları beraber geçirmeyi dilemek geleceğe yapılacak en büyük hayallerin başıydı.

Hayat yalnız geçirilmeyecek kadar güzellikleri içinde barındırıyordu.

Hayalleri olmayanın geleceğe de adım atma cesareti yoktur. Cesur olmak, bilgi ve tecrübe sonucu olursa insana mutluluğun kapısını açar.

Gençlikte bütün zorluklarla kendi başıma kaldırıbilirim, her şeyi yapabilirim düşüncesi bu deli cesaretin ürünüdür. Zira kan deli deli akmaktadır. Delikanlılık da sanırım buradan gelmektedir.

Deli cesareti atılım yapmak için elbette çok önemlidir. Kazananlar, atılım yapanlar, açığı görüp cesur bir şekilde adım atanlardır. Lakin cesaretini iyi kullanamayan, hesabını iyi yapmayan her atılımcı kaybetmeye mahkumdur.

Kaybetmek tabiri; “keşke, ah, ben senin yerinde olsam, şimdiki aklım olsa, geriye bir dönebilsem” gibi pişmanlık sözlerinin olduğu hüsranslardır. Bu acı akıbet ancak geleceği iyi hesap edemeyenler içindir.

Paranın yitirilmesi elbette acıdır. Sağlığın gitmesi faciadır. Lakin yitirilen ümitler olursa geri dönüşümü imkansız gibidir.

Ümidini, umudunu yitirmiş hiçbir hasta iyileşemez. Geleceğe dair umudu olan her insan hayata sınıksız sarılır, kendini bırakmaz.

Aile umudu ayakta tutmak için en büyük imkandır. Ailesini yitiren her birey, etrafı ne kadar kalabalık olsa da kendisini daha savunmasız, daha yalnız hissedecektir.

Bunun içindir ki aile nefestir. Nefes hayatın kaynağıdır. Nefesini alamayan her birey ölmeye mahkumdur.

Lakin “Kendine iyi bak nesli” de “ben nesli” de nefes almak için fedakarlık yapmamakta, sabretmemekte, yaptığı iyiliğin karşılığını hemen almak istemektedir.

Karşılığını alamadıklarını düşündüklerinde de hiç emek vermedikleri, kendilerini çok iyi anladığını düşündüğü, kendisi gibi düşündüğüne inandığı insanlara sanal dünyada daha fazla değer verilmektedir.

Sanal alem dostluğu, gerçek alemini geçmiştir. Çünkü uzaklardan davulun sesi güzel gelmektedir.

Dünyadaki yaşanan bütün olumsuzluklara şahit olunurken, kendi yaptığımız hatalarımızın hafif görülmesi hiç hoş değildir. Halbuki herkes kendi gücü nispetince zalimlik yapılmaktadır.

Bu dünya ve içindekiler de sadece oyun ve eğlence-den ibarettir. Asıl olan ise yaptığımız güzel amellerdir.

Hasıl-ı kelimat kişinin hayatını “yankı” gibi görmesi gerekmesidir. İnsan ne ekerse onu biçecek, ürününü kendisi belirleyecektir.

Söz; dinlenmek, tecrübeler; aynı hataları tekrar yapmamak, kalpler de sevgilere yer açmak ve güvenmek içindir.

Güvenin olmadığı ortamda teslimiyet yoktur. Teslim olmak da ancak seven ve sevilenlerin yapabileceği bir erdemdir.

Hayat; sevince ve sevilince değerli ve güzeldir. Evlilik de sevginin en dorukta yaşanabileceği mekandır. Nitekim sevginin, güvenin ve merhametin hakim olduğu evlerde teslimiyet, teslimiyetin olduğu evlerde cennet bahçesinden bir bahçe olacaktır.